

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.630/2013/7.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2013. november 6. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A nyereségvágából, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2013. június 26. napján kihirdetett 2.B.720/2012/22. számú ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámítja.

A másodfokú eljárásban 3000 (háromezer) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A Nyíregyházi Törvényszék az elsőfokú határozatával vádlottat emberölés büntette (Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont) miatt, mint többszörös visszaesőt 18 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A Nyíregyházi Városi Bíróság 34.Bk.527/2010/2. számú összbüntetési ítéletével megállapított 2 év 2 hónap börtönbüntetés végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot megszüntette, megállapítva, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. Az előzetes fogvatartásban töltött időt a szabadságvesztésbe beszámította, a vádlottal szemben 122.000 Ft erejéig vagyonelkobzást rendelt el. Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében. Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.462/2012/7-I. számú átiratában a tényállást érdemben megalapozottnak, a bűnösség megállapítását és a büntetéskiszabást törvényesnek, a védelmi fellebbezést alaptalannak tartva a tényállás kisebb mérvű kiegészítése mellett az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat fenntartva az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt. A vádlott és a védő az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezést szintén fenntartották.

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelemben felülbírált. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan relatív hibát, mely az érdemi felülbírálatot kizárná.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak kis részben volt hiányos és pontatlan. A Be. 351. § (2) bekezdés b) és c) pontjában írt részleges megalapozatlanság azonban a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt. Hiányosságot jelent, hogy a vádlott előéleti adatait a bíróság nem rögzítette teljes körűen, mint ahogy a sértett életkorát sem, ezen túl az egyik korábbi büntetésnél elírás volt tapasztalható.

Az ítéletábra a tényállást a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az alábbiak szerint egészíti ki, illetve helyesbíti.

- Az ítélet 3. oldalán az 1. sorszámmal jelzett elítélésnél a Nyíregyházi Városi Bíróság ítéletének száma helyesen: 21.Fk.584/2002/5. A bíróság ezen ítélettel megszüntette a Nyíregyházi Városi Bíróság 2001. május 17-én jogerőre emelkedett 3.Fk.1127/2001/2. számú határozatában 8 rendbeli közokirattal visszaélés vétsége miatt alkalmazott 1 év próbára bocsátást. A büntetésből a terhelt a Pest Megyei Bíróság F.984/2003. számú végzése folytán feltételes szabadságra bocsátással 2003. október 17. napján szabadult, kedvezmény nélkül 2003. december 16-án szabadult volna.
- A 2. számú ítélettel kiszabott szabadságvesztésből a terhelt 2006. február 28. napján szabadult feltételes szabadságra bocsátással a Bács-Kiskun Megyei Bíróság büntetés-végrehajtási bírójának F.1316/2005/2. számú végzése alapján. A büntetés teljes kitöltésének időpontja: 2006. április 19., a feltételes szabadság 2007. február 27. napján járt volna le, a kedvezményt azonban a bíróság a 3. szám alatt rögzített ítéletében megszüntette, megállapítva, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható. A feltételes szabadság megszüntetése folytán ki nem töltött büntetésrészt a 2. számú ítélet tekintetében a vádlott 2006. augusztus 28. napjától 2006. október 20-ig töltötte.
- A 4. szám alatt feltüntetett ítélettel kiszabott szabadságvesztés büntetésből a vádlott 2008. január 28. napján, azt kitöltve szabadult.

- A 7. számú összbüntetési ítélettel megállapított szabadságvesztésből a terhelt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság F.316/2011/2. számú végzése folytán szabadult feltételes szabadságra bocsátással, melynek időtartama 2012. május 13. napján járt volna le eredményesen.
- sértett a vádeset idején 69. éves volt.

A kiegészítés, illetve a helyesbítés a csatolt büntetőiratok tartalmán, az erkölcsi bizonyítvány adatain, valamint a sértett életkorát igazoló okiratokon alapszik. Az előéleti adatok kiegészítése a többszörös visszaesés, a feltételes szabadság megszüntetése és a kedvezményből való kizárás miatt volt indokolt. A sértett életkorának pontos meghatározása pedig a büntetéskiszabás körében bír érdemi jelentőséggel.

A tényállás a módosítást követően már teljes mértékben megalapozott és a Be. 352. § (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítélezésének alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint perrendszerűen értékelte. A vádlott az eljárásban beismerte a sértett eszközös bántalmazását és azt sem vitatta, hogy a pénzszerezés vezérelte tettét. Ugyanakkor előadásában az ütések okaként a sértett felől irányuló támadást jelölte meg, vallomása szerint lényegében egy védekező reakcióra került sor. A vádlottnak a felelősségét csökkenteni igyekvő vallomásrészeit azonban sértettnek a főkérdésekben egységes, ellentmondásmentes, életszerű vallomásai meggyőzően cáfolták. A törvényszék a sértett vallomása, a helyszín adatai, a tárgyi bizonyíték, az orvosszakértői vélemény alapján megalapozottan látta bizonyítottnak a vádban foglaltakat, mely cselekményt részben még a vádlotti beismerés is alátámasztott. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette. A tényállást egyébként perorvoslat sem támadta.

Az ítéletábra az új Btk. hatályba lépésére tekintettel vizsgálta, hogy mely törvény kedvezőbb a vádlottra. Az általános és különös részi rendelkezésekre is tekintettel megállapítható, hogy összehatásában az új törvény nem enyhébb, figyelemmel a feltételes szabadság kizártságára, a többszörös visszaesőnél irányadó súlyosabb büntetéskiszabási normákra, valamint az emberölésnél szóba kerülhető új minősítő körülményre is, ezért a Btk. 2. § alkalmazásával az elkövetéskor hatályos büntető törvény volt alkalmazandó.

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. A törvényszék helyesen ismerte fel, hogy a vádlott ölési szándéka igazolt. Az eshetőleges szándék helyett azonban az egyenes ölési szándékot kell megállapítani. A vádlott a több mint egy kilogramm tömegű baltával mintegy 10-15 rendbeli, köztük 4-5 nagy intenzitású erőhatást mért a sértett fejére és bal kezére. A baltatámadás ellen a védekezés szinte kizárt, a különösen veszélyes eszközzel többrendbeli, a fejre irányuló, részben nagy erejű támadás egyértelműen a vádlott egyenes ölési szándékát támasztja alá az elkövetés pillanatában, ezért az ítéletábra az első fokú ítélet indokolását a 11. oldal 1-2. bekezdésében helyesbítette. Az emberölés kísérleti

szakban maradt az eredmény elmaradása folytán, mely függetlenül volt a vádlotti cselekvőségétől. A kísérlet befejezett és közeli.

A vádlott a sértettet értékei megszerzése érdekében bántalmazta a baltával, ezért a nyereségvágyból elkövetés megállapítása a Btk. 166. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával ugyancsak törvényes, mint ahogy a törvényi bekezdés d) pontjában írt különös kegyetlenséggel elkövetés kimondása is. Az alanyi és tárgyi körülmények feltárása által megállapítható, hogy a vádlott igen durván, kegyetlenül bántalmazta az idős sértettet, melyből olyan fokú embertelenségére vonható következtetés, ami különös kegyetlenséggel elkövetést jelent. Ezt támasztja alá a használt eszköz, a kifejtett erőhatások száma és intenzitása, a nagyszámú, drasztikus sérülés és nyilvánvalóan a sértettnek okozott rendkívüli szenvedés is.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket alapvetően helyesen feltárta. Az egyenes szándék megállapítása miatt azonban az eshetőleges szándékú elkövetés nem enyhít, külön enyhíthő körülmény azonban a vádlott beismerő vallomása. A súlyosító körülmények közül mellőzendő, hogy a vádlott élet kioltására alkalmas eszközzel követte el a bűncselekményt. Az élet elleni bűncselekményt, az egyenes szándékú ölés kísérletét elsősorban a használt eszköz alapozta meg, súlyosítóként figyelembe vételét a kétszeres értékelés alapelve kizárja. Külön súlyosító körülmény azonban az eszköz különösen veszélyes volta, mely ellen a védekezés alig lehetséges.

Ettől függetlenül az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben a büntetési célok elérésére alkalmas és a büntetéskiszabási elvekkel összhangban álló büntetést szabott ki. A büntetés szükséges, egyben elégséges az egyéni és általános megelőzés szempontjainak érvényre jutásához. A Btk. 137. § 16. pontja alapján többszörös visszaesőnek minősülő vádlottnál a feltételes szabadság hatálya alatt elkövetett, két okból is súlyosabban minősülő emberölés kísérlete miatt kiszabott határozott ideig tartó fegyházbüntetés és közügyektől eltiltás túl szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem indokolt, ezért az enyhítést célzó védelmi fellebbezések nem vezethettek eredményre. Megjegyzendő, hogy a bíróság megfelelően, méltányosan értékelte a vádlott javára az enyhítő tényezőket akkor, amikor nem szabott ki életfogytig tartó szabadságvesztést.

Törvényesek a feltételes szabadság megszüntetésére, e kedvezményből való kizárásra, a beszámításra, a vagyonek kobzásra, a bűnjelekre, valamint a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig előzetes fogva tartásban töltött időnek a főbüntetésbe történő beszámítása a Btk. 99. § (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2013. november 6.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

Dr. Háger Tamás sk.. Gömöri Olivér sk.
előadó bírő bírő

ZÁRADÉK: A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.720/2012/22. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2013. november 6.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül
tisztviselő